

prima instanță: E. Silivestru

instanța de apel: S. Arnăuț, Iu. Cotruță, A. Minciuna

DECIZIE

27 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea, Ion Corolevski

examinând recursul declarat de către Andrei Gheorghîța, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Verei Gheorghîța împotriva lui Andrei Gheorghîța, intervenient accesoriu notarul public Adelina Bumbu cu privire la declararea nulității testamentului și a certificatului de moștenitor testamentar, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 august 2013, prin care nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Andrei Gheorghîța,

c o n s t a ț ă:

La 28 martie 2011, Vera Gheorghîța a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Gheorghîța, intervenient accesoriu notarul public Adelina Bumbu cu privire la declararea nulității testamentului și certificatului de moștenitor testamentar.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 13 octombrie 2010, a decedat bunica sa, Vera Emelianova, născută la 28 octombrie 1919. În urma decesului, a rămas averea succesorală compusă din apartamentul nr. 11 din str. Troian, 1/1, mun. Chișinău, care-i aparținea cu drept de proprietate privată.

La 25 februarie 2008, bunica sa a întocmit un testament, prin care i-a testat toată averea sa.

Menționează că după decesul bunicii sale, ea a aflat că la 24 august 2010, bunica a întocmit un alt testament, prin care a testat averea sa în părți egale lui Andrei Gheorghîța și ei.

Susține că în luna martie 2011, ea s-a adresat la notar în raza teritorială, unde se aflau bunurile succesoriale (sectorul Botanica, mun. Chișinău) cu cerere de acceptare a succesiunii și deschiderea procedurii, însă a aflat că procedura a fost deschisă de către notarul Adelina Bumbu, care a autentificat ultimul testament.

Consideră că testamentul autentificat de către notarul public Adelina Bumbu la 24 august 2010 din numele testatorului Vera Emelianova urmează a fi recunoscut nul.

Afirmă că la momentul întocmirii testamentului din 24 august 2010, bunica sa avea vârsta de 91 ani. În legătură cu vârsta înaintată și stării de sănătate, ea nu putea să înțeleagă însemnătatea acțiunilor sale, să le dirijeze și să aprecieze efectele juridice ale acțiunilor sale, iar pârâtul a profitat de acest fapt.

În afară de aceasta, bunica sa în ultimii ani avea vederea slabă și singură nu putea să semneze documente, iar notarul, la întocmirea testamentului, a ignorat prevederile art. art. 1460 și 1461 din Codul civil, care statuiază în mod expres participarea martorilor la întocmirea testamentului.

Prin urmare, solicită declararea nulității testamentului din 24 august 2010 întocmit de către Vera Emelianova pe numele lui Andrei Gheorghîța și a Verei Gheorghîța, recunoașterea valabilității testamentului din 25 februarie 2008 întocmit de către Vera Emelianova pe numele Verei Gheorghîța și încasarea de la pârât a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

Ulterior, Vera Gheorghîța a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând declararea nulității testamentului din 24 august 2010 întocmit de către Vera Emelianova pe numele lui Andrei Gheorghîța și a Verei Gheorghîța, recunoașterea valabilității testamentului din 25 februarie 2008 întocmit de către Vera Emelianova pe numele Verei Gheorghîța, declararea nulității certificatului de moștenitor testamentar din 15 aprilie 2011, eliberat pe numele lui Andrei Gheorghîța, radierea înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile, obligarea notarului public Adelina Bumbu să elibereze certificatul de moștenitor testamentar pe numele Verei Gheorghîța în baza testamentului din 25 februarie 2008 și încasarea de la pârât a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 aprilie 2013 acțiunea a fost admisă, au fost declarate nule testamentul întocmit de către notarul public Adelina Bumbu la 24 august 2010 și certificatul de moștenitor testamentar întocmit de către notarul public Adelina Bumbu la 15 aprilie 2011, a fost obligată autoritatea cadastrală să excludă înscrisurile efectuate în registrul bunurilor imobile în baza certificatului de moștenitor testamentar întocmit de către notarul public Adelina Bumbu la 15 aprilie 2011, în privința a ½ cotă-parte a lui Andrei Gheorghîța și a fost încasat de la Andrei Gheorghîța în beneficiul Verei Gheorghîța taxa de stat în sumă de 6362,07 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6400 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1317 lei.

La 07 mai 2013, Andrei Gheorghîța a depus o cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare în primă instanță. Totodată, a mai solicitat exonerarea de plata taxei de stat, deoarece nu este angajat în câmpul muncii și are la întreținerea doi copii minori.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 august 2013 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Andrei Gheorghîța, fiindu-i acordat un termen pînă la 06 noiembrie 2013 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 4771,50 lei și a cererii de apel motivată.

La 05 septembrie 2013, Andrei Gheorghîța a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii în instanța de apel din faza primirii cererii de apel.

Recurentul Andrei Gheorghîța, în motivarea recursului, a indicat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată. La depunerea cererii de apel, el a solicitat exonerarea de plata taxei de stat, deoarece nu este angajat în câmpul muncii și are la întreținere doi copii minori, însă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra demersului său cu privire la exonerarea de plata taxei de stat.

Menționează că prin încheierea instanței de apel i-a fost încălcat dreptul la accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet de 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea pricinii în instanța de apel pentru soluționarea chestiunii cu privire la scutirea de plata taxei de stat din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că la 07 mai 2013, recurentul Andrei Gheorghita a depus o cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 aprilie 2013, însă fără a achita taxa de stat la depunerea apelului în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, instanța de apel, prin încheierea din 08 august 2013, a dispus de a nu da curs cererii de apel depusă de către Andrei Gheorghita, acordându-i un termen pînă la 06 noiembrie 2013 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 4771,50 lei și a cererii de apel motivată.

Din materialele dosarului rezultă că la depunerea cererii de apel, recurentul Andrei Gheorghita a solicitat scutirea de plata taxei de stat, deoarece nu este angajat în câmpul muncii și are la întreținere doi copii minori.

Însă, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra cererii recurentului cu privire la scutirea de plata taxei de stat la depunerea apelului.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, ceea ce constituie temei de casare a încheierii judecătorești menționate.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral încheierea instanței de apel și de a restitui pricina în instanța de apel pentru soluționarea chestiunii cu privire la scutirea de plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Andrei Gheorghîța.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 august 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Verei Gheorghîța împotriva lui Andrei Gheorghîța, intervenient accesoriu notarul public Adelina Bumbu cu privire la declararea nulității testamentului și a certificatului de moștenitor testamentar, cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău pentru soluționarea chestiunii cu privire la scutirea de plata taxei de stat.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Iuliana Oprea

Ion Corolevski